

DE ØKONOMISKE KONSULENTER

FAKTAARK

Grønt nationalregnskab og grønt BNP

Peter Birch Sørensen (Professor, Økonomisk institut, KU og tidligere overvismand), Jens Hoff (Professor, Institut for Statskundskab, KU) og Danmarks statistik skal med støtte fra KR-Fonden videreudvikle det grønne nationalregnskab, som Danmarks Statistik tidligere har udviklet. Det grønne nationalregnskab skal danne grundlag for beregning af et grønt BNP for Danmark.

6. juni 2018

Formålet med projektet er at udvide grundlaget for politiske beslutninger, så det bliver muligt systematisk at indregne miljømæssige konsekvenser i den politiske planlægning.

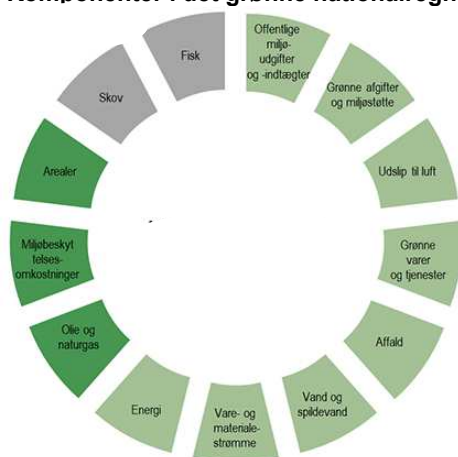
Kontaktperson
Økonomisk konsulent

Det grønne nationalregnskab dækker udviklingen i miljøet

Det grønne nationalregnskab er en fælles betegnelse for et system af delregnskaber for økonomi og miljø, der opstilles i tilknytning til det traditionelle nationalregnskab. I det grønne nationalregnskab angives data i fysiske enheder og i nogle tilfælde økonomiske enheder. Det supplerer det traditionelle nationalregnskab og giver et mere dækkende billede af forbindelsen mellem økonomi og miljø.

Det grønne nationalregnskab samler en lang række data om miljø- og naturressourcer i tre hovedområder: Økonomiens afhængighed af og påvirkning af miljø- og naturressourcer, beholdninger af naturressourcer og ændringer i dem samt aspekter af "grøn økonomi". I figur 1 er komponenterne i det grønne nationalregnskab illustreret.

Figur 1. Komponenter i det grønne nationalregnskab

Kilde: Danmarks Statistik

Det grønne nationalregnskab skal angive sammenhængene mellem økonomi og miljø på en logisk måde med udgangspunkt i branchernes og husholdningernes aktiviteter. Derved bidrager det grønne nationalregnskab til at belyse områder som grøn økonomi og grøn vækst, samt illustrere samfundets indsats for at beskytte og bevare miljøet og naturressourcerne.

Det grønne nationalregnskab blev oprindeligt udviklet af Danmarks Statistik på baggrund af en treårig finanslovsbevilling fra 2015-2017. Det første grønne årsregnskab blev præsenteret i marts 2017, men der blev ikke efterfølgende afsat penge på finansloven til driften af det grønne nationalregnskab, hvorfor store dele af den grønne databank ikke opdateres, ifølge Danmarks Statistik.

Det grønne nationalregnskab er baseret på retningslinjer udarbejdet af FN, Verdensbanken, IMF, OECD, FAO og EU. Retningslinjerne sikrer, at landene måler de samme ting, og på samme måde, så resultaterne kan sammenlignes internationalt og over tid. Indikatorer afledt fra det grønne nationalregnskab vil samtidig kunne danne udgangspunkt for en del af FN's bæredygtighedsmål, ifølge Danmarks Statistik.

Et grønt BNP udvikles på baggrund af data fra det grønne nationalregnskab

Det nye projekt med Peter Birch Sørensen i spidsen skal bygge videre på det eksisterende grønne nationalregnskab med en udvidelse, som er væsentligt i en mere omfattende vurdering af danske miljøpåvirkninger og de bagvedliggende økonomiske aktiviteter. På baggrund af data fra det grønne nationalregnskab skal der beregnes et grønt BNP. Det skal medregne de økonomiske omkostninger ved ressource- og miljøpåvirkninger og ikke kun produktionsværdi, varekøb, løn mv., som BNP ellers gør.

Det grønne BNP skal indregne omkostningerne ved forbrug af ikke-markedsomsatte miljøgoder og værdien af en eventuel forbedring af naturkapitalen. Det kan f.eks. være værdien af nye rekreative arealer eller en forbedring af luft- og vandkvaliteten. Formålet er at skabe en bedre indikator for, om vi som samfund anvender vores knappe ressourcer fornuftigt. I modsætning til det grønne nationalregnskab sigter det grønne BNP på at sammenfatte den økonomiske og miljømæssige udvikling i et enkelt tal. Det kan bl.a. bruges til at vurdere, om væksten i produktionen og miljøbelastningen følges ad, eller om vi bliver bedre til at producere på måder, der belaster naturen mindre og sparer på vores naturressourcer.

Ved en vurdering af anvendelsesmulighederne for det grønne BNP, er der imidlertid en række forhold, man skal være opmærksom på

Usikkerheden ved beregning af et grønt BNP kan være stor, da beregningen vil variere afhængig af valg, antagelser og værdisætningsmetoder.¹ Dertil kommer udfordringen i at værdisætte eksempelvis bevaring af en rig natur, hvilket er nødvendigt når effekter af tiltag, der påvirker miljøet skal beregnes.²

¹ DST (2013), 'Grønne nationalregnskaber og det grønne BNP'

² Berlingske Business, <https://www.business.dk/green/groent-dansk-bnp-er-paa-trapperne>